

2010 scheme

QP CODE :103003

Reg. No.

First Professional BAMS (Part I) Degree Supplementary Examinations May 2022

Sanskrit - Paper II

Time: 3 Hours

Total marks:100

- Answer all questions to the point neatly and legibly • Do not leave any blank pages between answers • Indicate the question number correctly for the answer in the margin space
- Answer all parts of a single question together • Leave sufficient space between answers

1. व्याख्यात (10)

- हिताहितं सुखं दुःखमायुस्तस्य हिताहितम् ।
मानं च तच्च यत्रोक्तमायुर्वेद स उच्यते ॥
- धर्मार्थं नार्थकामार्थमायुर्वेदो महर्षिभिः ।
प्रकाशितो धर्मपरैरिच्छद्भिः स्थानमक्षरम् ॥
- समदोषः समाग्निश्च समधातुमलक्रियाः ।
प्रसन्नात्मेन्द्रियमनाः स्वस्थ इत्यभिधीयते ॥
- पानीयं प्राणिनां प्राणाः विश्वमेव च तन्मयम् ।
न हि तोयाद्विना वृत्तिः स्वस्थस्य व्याधितस्य वा ॥

2. टिप्पणीः लिखत । (10)

- प्राणायामः । • हंसोदकम् । • सप्तविधं स्नानम् • व्यायामः • द्विविधशौचम् ।

3. अर्थम् उक्त्वा स्ववाक्येषु योजयत । (10)

- यथा-तथा • मुहुर्मुहुः • विना • भाषणम्

4. सन्दर्भम् उक्त्वा आशयं विशदयत । (10)

- पुत्रगात्रस्य संस्पर्शश्चन्दनादतिरिच्यते ।
- सर्वमलज्जाकरमिह यद्यत्कुर्वन्ति परिपूर्णाः ।
- सततं जातविनष्टाः पयसामिव बुद्बुदाः पयसि ।
- न बन्धुमध्ये धनहीनजीवितम् ।
- उदारचरितानान्तु वसुधैव कुटुम्बकम् ।

5. ग्रन्थोक्तरीत्या विशदयत । (5)

- चिकित्सामाहात्म्यम्

6. सूचितकथां लिखत । (5)

- सिंहकारकमूर्खब्राह्मणकथा ।

7. ग्रन्थोक्तरीत्या वर्णयत । (5)

- अष्टाङ्गायुर्वेदः

8. सन्दर्भम् उक्त्वा आशयं विशदयत । (5)

- शरीरमेवायतनं सुखस्य दुःखस्य चाप्यायतनं शरीरम् ।
- यद्यच्छरीरेण करोति कर्म तेनैव देही समुपाश्रुते तत् ॥

(PTO)

9. विभागान् निर्दिशत । (5)

- वयः ।
- स्नानानि ।

10. एकैकेन वाक्येन संस्कृतभाषायाम् उत्तरयत । (5)

- गान्धर्व कथं फलति??
- निदाने कः श्रेष्ठः?
- नीरोगः कं न इच्छति?
- चित्तस्य मलं केन अपाकुरुते?
- देवभिषजौ कौ?

11. रूपाणि लिखत । (5)

- खादति ।
- गच्छतु ।

12. रूपाणि लिखत । (5)

- कफः शब्दः

13. विग्रहवाक्यं कुरुत । (5)

- देवभिषजौ
- यथाशक्ति
- धर्मार्थम्
- अतिहिमम्
- हरिहरौ

14. यथोचितम् योजयत । (5)

- अष्टाध्यायी - मानोदोषौ
- अष्टाङ्गहृदयम् - अरुनदत्तः
- निदाने श्रेष्ठः - शारीरगुणे
- शीतोष्णे - मधवः
- रजस्तमसौ - पाणिनिः

15. अर्थम् लिखत । (5)

- तोयः
- पिष्टान्नम्
- वैगुण्यम्
- प्रज्ञापराधः
- सद्यः

16. प्रयोगं विपरिणमयत । (5)

- रमया पुस्तकं पठ्यते।
- रोगिणा भेषजं गृहीतम् ।
- सः विद्यालयं गच्छति ।
- अहं जलं पिबामि ।
- त्वया अन्नं खादितम् ।
